

2016

Jaarverslag

Tom Dholander
Voetgangersbeweging vzw
Algemene Vergadering
25 maart 2017

Inhoud

1	Secretariaat	5
1.1	Personeel	5
1.2	Organisatiemodel	5
1.3	Lidmaatschappen van derden organisaties	5
2	Infopunt Publieke Ruimte	7
2.1	Organisatie en doelstellingen	7
2.2	Projecten in eigen beheer	8
2.2.1	Lezingenprogramma 'Dag van de Openbare Ruimte'	8
2.2.2	Congres Publieke Ruimte	9
2.2.3	Prijs Publieke Ruimte 2016	10
2.2.4	Themadag 'Ruimtelijke Veiligheid'	11
2.2.5	Publicaties	11
2.2.6	Website publiekeruimte.info	12
2.2.7	Vorbereiding projecten 2017	13
2.2.8	Groot buurtenonderzoek	13
2.3	Opdrachten voor derden	14
2.3.1	Studie 'Groene Functionele Belevingstrajecten'	14
2.3.2	Ruimte en gezondheid	14
2.3.3	Voetgangersnetwerken Sint-Andries	14
2.3.4	Ondersteuning externe adviesorganen	14
2.3.5	Doorlopende straten Oost-Vlaanderen	15
2.4	Ledennetwerk	16
2.4.1	Ambassadeurs Publieke Ruimte	16
2.4.2	Lidmaatschap voor gemeenten	16
2.4.3	Lidmaatschap Partner Publieke Ruimte	16
3	Octopusplan - scholenwerking	17
3.1	Stand van zaken	17
3.1.1	Leden	17
3.1.2	Nieuwsbrief	18
3.1.3	Huisstijl	18
3.1.4	Helpdesk	19
3.2	Samenwerkingsverbanden	19
3.3	Nieuwe realisaties	20
3.3.1	Schoolstraatbrochure	20
3.3.2	Octopuspaal met bareel	20
3.4	Overzicht activiteiten en materialen	22
3.4.1	Schoolbereikbaarheidskaarten	22
3.4.2	Schoolvervoerplannen	22
3.4.3	Begeleiding gemeenten	23
3.4.4	Octopus Dreamtour	24
3.4.5	Octopus Verkeersshow ft. Levende Muziek	25

3.4.6	Digitaal leerplatform Octopus Verkeersl@nd	25
3.4.7	Strapdag/Apiedavelo	26
3.4.8	FLITS campagne	29
3.4.9	Parkour	30
3.4.10	Beurzen.....	31
3.4.11	Octopus Verkeersland - VPI.....	32
3.4.12	Dynacity.....	33

1 Secretariaat

1.1 Personeel

Tom Dhollander	periode: januari-december 2016
Jan Vilain	periode: januari-december 2016
Kelly Thierens	periode: januari-december 2016
Lieve Snoeckx	periode: januari-december 2016
Eva Nys	periode: juni-december 2016
Antonie van Loon (deeltijds student)	periode: mei-december 2016
Florus Meert (stagiair KDG)	periode: januari 2016
Dave Schouwaerts (stagiair KDG)	periode: februari-juni 2016

1.2 Organisatiemodel

De Voetgangersbeweging heeft 2 belangrijke pijlers binnen haar werking: Octopusplan en Infopunt Publieke Ruimte.

Infopunt Publieke Ruimte richt zich naar een vakpubliek werkzaam rondom het brede thema 'publieke ruimte'. Ook geïnteresseerde individuen (burgers) hebben hierin hun plaats (zie verder hoofdstuk 2).

Octopusplan richt zich tot iedereen actief rond duurzaam woon-schoolverkeer en de plaats van kinderen in de openbare ruimte (zie verder hoofdstuk 3).

1.3 Lidmaatschappen van derden organisaties

- IFP (International Federation of Pedestrians)
- FEPA vzw (Federation of European Pedestrians Associations) – bestuurslid – voorzitterschap
- Komimo vzw / Netwerk Duurzame Mobiliteit- bestuurslid – voorzitterschap (Tom Dhollander)
- Vlaamse Stichting Verkeerskunde – lid algemene vergadering (Tom Dhollander)
- Vlaams Huis voor de Verkeersveiligheid – lid werkkamers infrastructuur, sensibilisatie en educatie
- Vlaams Instituut voor Mobiliteit vzw – lid (Tom Dhollander)
- Trage Wegen vzw – lid algemene vergadering (Tom Dhollander)

- MORA – Vlaamse Mobiliteitsraad (vertegenwoordiging via Mark Keppens)
- Vlaamse Vereniging voor Ruimte en Planning (VRP vzw) – lid (Tom Dhollander – Jan Vilain)
- Vlaams Forum Verkeersveiligheid (Tom Dhollander)
- Stuurgroep Onderwijs (VSV) (Lieve Snoeckx)
- Stuurgroep Publieke ruimte en gezondheid (Vigéz) (Tom Dhollander)
- Verkeerspedagogisch instituut vzw - lid algemene vergadering en RVB (Lieve Snoeckx)

2 Infopunt Publieke Ruimte

2.1 Organisatie en doelstellingen

Infopunt Publieke Ruimte maakt deel uit van de Voetgangersbeweging vzw (VGB) en is het aanspreekpunt voor professionals, beleidsmakers en burgers die meer willen doen met hun leefomgeving. Het doelpubliek is iedereen die professioneel of beleidsmatig betrokken is bij planning, ontwerp, inrichting en beheer van openbare ruimten, evenals burgers die vanuit hun persoonlijke belangstelling of buurtwerking bezig zijn met openbare ruimte. Infopunt Publieke Ruimte heeft een eigen missie, kaderend binnen de missie van de VGB: Infopunt Publieke Ruimte is ambassadeur en pleitbezorger voor meer (verblijfs-)kwaliteit in de openbare ruimte. Om de boodschap voor meer kwaliteit in de openbare ruimte zo breed mogelijk bekend te maken, werkt Infopunt Publieke Ruimte op drie fronten: vorming, adviesverlening en sensibilisatie.

Vorming

- Publicaties
 - Praktijkboek Publieke Ruimte (jaarlijks)
 - Tijdschrift publieke ruimte / cahier espace public (driemaandelijks)
 - Thematische publicaties (ad hoc)
- Vormingsaanbod
 - Congres Publieke Ruimte (jaarlijks)
 - Tweedaags lezingenprogramma tijdens jaarlijks vakevenement 'Dag van de Openbare Ruimte'
 - Themadag Publieke Ruimte: reeks studiedagen of studienamiddagen, aansluitend bij de dossiers van het tijdschrift publieke ruimte
 - Coproducties met andere (vak)organisaties
 - Lezingen of gastcolleges op vormingsinitiatieven en studiedagen van derden.

Advies

- Begeleiden van planprocessen voor de (her)inrichting van openbare ruimte, screening van plannen tijdens ontwerpfase
- Onderzoeks- en ondersteuningsopdrachten voor derden
- Deelname aan jury's, stuurgroepen, klankbordgroepen, begeleidingscommissies enz.

Sensibilisatie

- Organisatie en uitreiking Prijs Publieke Ruimte (jaarlijks)
- Organisatie en uitreiking Beleidsprijs Publieke Ruimte (einde van elke lokale legislatuur)
- Inspiratienota publieke ruimte
- Netwerkactiviteiten voor publieke en private sector in functie van sensibilisatie rond kwaliteitsvolle publieke ruimten

2.2 Projecten in eigen beheer

2.2.1 Lezingenprogramma 'Dag van de Openbare Ruimte'

De Dag van de Openbare Ruimte is een jaarlijks vakevenement voor wie beleidsmatig of professioneel betrokken is bij planning, ontwerp, inrichting en beheer van openbare ruimten. Het evenement wordt georganiseerd door beursorganisator ExpoProof en bestaat uit een vakbeurs met lezingenprogramma. Infopunt Publieke Ruimte is verantwoordelijk voor de invulling van het lezingenprogramma. Tijdens de editie 2015 werd een tweetalig programma met 16 lezingen, gegroepeerd in

vier thematische blokken: groen en blauw, bottom-up initiatieven, verkeer en mobiliteit, en infrastructuur. De elfde editie van de Dag van de Openbare Ruimte vond plaats op 4 en 5 februari in Brussels Expo. Er werden 2.700 Nederlandstalige en Franstalige bezoekers geregistreerd. Het bezoekerspubliek bestaat voornamelijk uit de openbare sector (ambtenaren en mandatarissen mobiliteit, openbare werken, ruimtelijke ordening), ontwerpers (landschapsarchitecten, ingenieurs, studie bureaus, ...), aannemers en studenten. De programmatie van het lezingenprogramma gebeurde in samenwerking met vakorganisaties uit de drie gewesten: pyblik, Kubiekeruimte, het Opzoekingscentrum voor de Wegenbouw en Maison de l'Urbanité.

2.2.2 Congres Publieke Ruimte

Op 19 mei 2016 vond voor de tweede keer het Congres Publieke Ruimte plaats in Lamot in Mechelen. Het congressthema was 'de bonus van publieke ruimte'. Investeren in publieke ruimte zorgt voor een bonus waar alle betrokkenen- de bewoners en gebruikers niet het minst- de vruchten van plukken. Het congres kreeg de inhoudelijke en financiële steun van de Vlaamse overheid (Agentschap voor Natuur en Bos, Departement LNE, Ruimte Vlaanderen), de Vlaamse

Milieumaatschappij, Febestral en de Stad Mechelen.

Prominente sprekers waren ondermeer Frédéric Saliez (UN Habitat Office for Europe and European Institutions), Annemieke Molster (Molter Stedenbouw), schepen Greet Geypen van de stad Mechelen, Mia Van Compennolle (Unizo) en vele anderen. De themasessies werden onderverdeeld in vier categorieën: de economische-, stedenbouwkundige-, maatschappelijke- en ecologische bonus. Aan het Congres namen 150 personen deel, zowel vanuit de klassieke doelgroep rond openbare ruimte.

Gelijklopend met het congresprogramma liep het Forum Publieke Ruimte waar een 14-tal organisaties, ondernemingen en overheidsinstellingen hun producten en dienstverlening voorstelde aan de deelnemers.

2.2.3 Prijs Publieke Ruimte 2016

Infopunt Publieke Ruimte is initiatiefnemer van de Prijs Publieke Ruimte, die in 2016 voor de negende keer werd uitgereikt. Met de prijs brengt Infopunt Publieke Ruimte kwaliteitsvolle publieke ruimte projecten in Vlaanderen en Brussel onder de aandacht en worden bouwheren beloond voor hun initiatief. De prijs Publieke Ruimte is bedoeld om bouwheren en gemeentebesturen te stimuleren om werk te maken van kwaliteitsvolle en duurzame openbare

ruimten.

Aan de prijsuitreiking gaat een projectoproep vooraf waarbij zowel bouwheren als ontwerpers één of meerdere projecten kunnen inzenden. Een vakjury onder voorzitterschap van Infopunt Publieke Ruimte selecteert een aantal inzendingen voor publicatie in het praktijkboek 'Publieke Ruimte'. In 2016 werden 52 projecten ingezonden, waarvan er 41 werden opgenomen in het praktijkboek. Vijf inzendingen werden genomineerd voor de prijs Publieke Ruimte: Coupurepark Gent, het ideale straatprofiel, École 9+11b in Vorst, Canal Swimmers Club in Brugge en het Dorpsplein van Heindonk (Willebroek). De prijs werd op 19 mei - uitgereikt door Jan Vilain (juryvoorzitter) en Ludo Vossen (voorzitter Voetgangersbeweging) aan 'het ideale straatprofiel' van Bieke Van Hees en Lama Landscape Architecture.

2.2.4 Themadag 'Ruimtelijke Veiligheid'

Aansluitend op het dossier 'veiligheid' in het tijdschrift werd in samenwerking met de Stad Antwerpen en Stedenbeleid Vlaanderen een themadag over het onderwerp ruimtelijke veiligheid georganiseerd. Deze dag vond plaats op 9 december in Antwerpen

Aan deze themadag namen 107 personen namen deel.

2.2.5 Publicaties

Praktijkboek Publieke Ruimte 2016

Het praktijkboek Publieke Ruimte is een jaarlijkse uitgave van Infopunt Publieke Ruimte. De negende editie verscheen in 2016 naar aanleiding van het Congres Publieke Ruimte. De publicatie bevat 192 pagina's en werd gedrukt in een oplage van 3000 exemplaren. Naast een overzicht van recent gerealiseerde publiekeruimteprojecten in Vlaanderen en Brussel, bevat het praktijkboek de katern 'Groen in de Stad' en een reeks artikels geschreven door deskundigen uit het vakgebied. Het Agentschap voor Natuur en Bos zorgde bovendien voor

verzending naar elke Vlaamse gemeente.

In het boek is een uitgebreide Wegwijzer Publieke Ruimte opgenomen met organisaties en instellingen evenals een bedrijvengids met ondernemingen uit de sector. Het boek werd gedrukt in een oplage van 3000 exemplaren.

Tijdschrift Publieke Ruimte / Cahier Espace Public

In 2016 rolde de vijfde jaargang van het driemaandelijks 'tijdschrift publieke ruimte' / 'cahier espace public' van de persen. Het tijdschrift werd vormgegeven in de nieuwe huisstijl. Het vakblad verschijnt in twee taalversies (Nederlands en Frans). Naast vaste rubrieken komt in elk nummer een thematisch dossier aan bod. In 2016 waren dit de dossiers: 'de bonus van publieke ruimte', 'Brussel, 'veiligheid' en 'burgers en buurten'. Met de thema's geeft het tijdschrift meer duiding aan de hefboomfunctie die de publieke ruimte kan vervullen voor andere beleidsdomeinen. Infopunt Publieke Ruimte wil beleidsmakers

duidelijk maken dat investeren in publieke ruimte heel wat meerwaarden kan opleveren. Het tijdschrift is gericht op kennisuitwisseling op gebied van publieke ruimte tussen Vlaanderen, Brussel en Wallonië. De Nederlandstalige editie verschijnt in een oplage van ongeveer 2.000 stuks, de Franstalige editie telt ongeveer 1000 stuks. Het tijdschrift wordt standaard verspreid naar alle gemeentebesturen in België, hogere overheden, het ledennetwerk van Infopunt Publieke Ruimte en abonnees. Infopunt Publieke Ruimte zit de redactieraad voor, waarin een tiental deskundigen uit de drie gewesten vertegenwoordigd zijn. De Franstalige redactie gebeurt door Maison de l'Urbanité asbl dat tevens instaat voor de kostendekking van de Franstalige oplage.

2.2.6 Website publiekeruimte.info

De website van Infopunt Publieke Ruimte (www.publiekeruimte.info) is een belangrijk communicatiekanaal. Naast eigen nieuws en documentatie bevat de website project- en productbesprekingen, een overzicht van het ledennetwerk, vacatures, aankondigingen van studiedagen en evenementen, contactgegevens van organisaties en ondernemingen uit de sector enz. Infopunt Publieke Ruimte ontvangt zeer geregeld aanvragen van derden om nieuws via de website bekend te maken. Naast de website communiceert Infopunt Publieke Ruimte ook via twitter, facebook en linkedin.

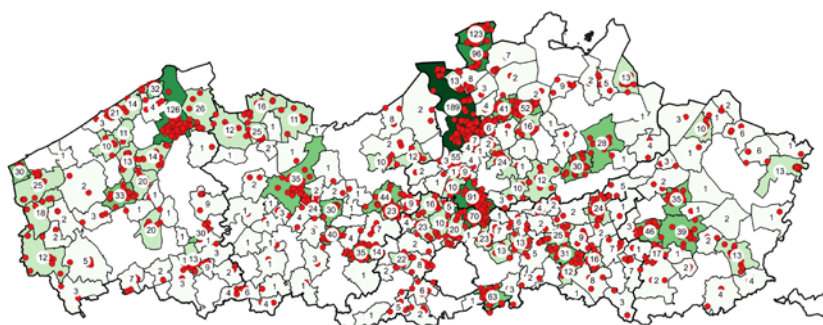
2.2.7 Voorbereiding projecten 2017

In 2016 zijn een aantal projecten opgestart die in 2017 worden gerealiseerd.

- Infopunt Publieke Ruimte neemt initiatief voor het vierde Congres Publieke Ruimte met als thema “Vooruitkijken”. Het congres vindt plaats op 30 maart 2017 in Mechelen. Volgende partners zijn inhoudelijk betrokken: Vlaamse overheid (Agentschap voor Natuur en Bos; Departement Leefmilieu, Natuur en Energie; Ruimte Vlaanderen; Vlaamse Milieumaatschappij), Stad Mechelen, Aquafin, Vlam (openbaar groen) en Febestral.
- Tijdens het Congres zal Infopunt Publieke Ruimte de nieuwe Databank Publieke Ruimte lanceren, de referentie voor publieke ruimte in België. Dit platform is een digitale bron van inspiratie en informatie voor alle gebruikers van de publieke ruimte. Alle projecten verschenen in de Praktijkboeken zullen stelselmatig worden toegevoegd. Naast de projecten bevat het platform ook reportages, productnieuws en andere documentatie. Er kan gezocht worden via de online-kaart, een zoekveld of via de categorieën.
- Praktijkboek Publieke Ruimte: opstart van de projectoproep en juryberaadslaging.
- Tijdschrift Publieke Ruimte: vastlegging van de dossiers 2017 door de redactieraad:
 - Vooruitkijken
 - Biodiversiteit
 - Scholen en schoolomgevingen
 - Rivieren en kanalen

2.2.8 Groot buurtenonderzoek

Aantal respondenten per gemeente

In 2016 voerde de Voetgangersbeweging het Groot buurtenonderzoek uit. Doel van het onderzoek was om zicht te krijgen op die aspecten van de publieke ruimte waar rond buurtgroepen willen werken. Ook wilden we in beeld brengen hoe die buurtgroepen zich organiseren.

Uit beide aspecten wenst Infopunt Publieke Ruimte lessen te leren om een eigen aanpak te ontwikkelen ten behoeve de ondersteuning van buurten. Aan het onderzoek namen 2.630 mensen deel.

2.3 Opdrachten voor derden

2.3.1 Studie 'Groene Functionele Belevingstrajecten'

Infopunt Publieke Ruimte werd samen met het studiebureau Arcadis en vzw Trage Wegen aangesteld om in opdracht van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie (Vlaamse overheid) het project 'Groene functionele belevingstrajecten' uit te werken. Het doel van dit project is het opzetten van een stappenplan voor gemeenten om de beleving van functionele fiets- en wandeltrajecten (woon-school, woon-werk, woon-station) te verhogen om zo het gebruik te stimuleren. Dit project werd opgestart in 2016 en eindigt in het voorjaar 2017.

2.3.2 Ruimte en gezondheid

Als gevolg van het congres Ruimte voor gezondheid in 2014 werd binnen Vigez (Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie) een twee jaar lopend project 'Ruimte voor gezondheid' opgestart. Dit project heeft tot doel verbanden te onderzoeken tussen de inrichting van publieke ruimte en volksgezondheid. Infopunt Publieke Ruimte maakt deel uit van de stuurgroep van dit project. Eind 2016 werden op vraag van Vigez wensbeelden opgesteld aangaande gezonde publieke ruimte en werden workshops begeleid. Dit project kent een vervolg in 2017.

2.3.3 Voetgangersnetwerken Sint-Andries

Infopunt Publieke Ruimte ondersteunde de bewoners van de wijk Sint-Andries (vzw Stadsmus) met een project rond Voetgangersnetwerken. Samen met de buurtbewoners werd onderzoek gedaan naar de ruimtelijke kwaliteit voor voetgangers. Onder meer werd de bestaande situatie in kaart gebracht (zitbankenplan, speelpleinen, edm.) op basis van een geografisch informatie programma (GIS). Ook werden via interviews en workshops de gerieven van de burgers in beeld gebracht. Op basis hiervan werd een aanbevelingennota geschreven en gepresenteerd om de situatie te verbeteren. Dit project werd via vzw Stadsmus mede gefinancierd vanuit de burgerbegroting van de stad Antwerpen.

2.3.4 Ondersteuning externe adviesorganen

Infopunt Publieke Ruimte maakt(e) als deskundige deel uit van een aantal adviesorganen en woonde in 2010 regelmatig overlegmomenten bij:

- Jury projectoproep 'Groen in de Stad' van het Agentschap voor Natuur en Bos (Vlaamse overheid)
- Jury FEBE Elements Awards
- Jury landschapsarchitectuur, Hogeschool Gent
- Jury interieurarchitectuur, Universiteit Antwerpen
- Jury personeelsaanwerving medewerker publieke ruimte bij Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie en Ziektepreventie (VIGeZ)

- Promotor Master thesis 'effect van aftelsystemen voor voetgangers, KUL
- Stuurgroep Kenniscentrum (semi-)private tuin- en stadslandschappen, Erasmushogeschool Brussel
- Denktank Ruimtevisie Oost-Vlaanderen 2020-2050, provinciebestuur Oost-Vlaanderen
- Stuurgroep project 'gezondheid en publieke ruimte' (VIGeZ)
- Mobiliteitsraad Lier
- Gecoro Borsbeek
- Verkeerscommissie Laarne
- Werkgroep 'Infrastructuur', Vlaams Huis van de Verkeersveiligheid

2.3.5 Doorlopende straten Oost-Vlaanderen

In opdracht van de provincie Oost-Vlaanderen werkt Infopunt Publieke Ruimte aan het project 'Doorlopende Straten Oost-Vlaanderen'. Het project heeft tot doel om alle gemeenten van de provincie die de aanpassing van het bord F45 (doodlopende straat) naar F45b (doorlopende straat) nog niet hebben doorgevoerd, te ondersteunen bij de implementatie ervan. Ongeveer 50% van de gemeenten wordt ondersteund. Dit project werd afgerond in 2016.

Doorlopende Straten (F45b)
Gemeente Erpe-Mere
Provincie Oost-Vlaanderen

Inhoud: overzicht van de aanpassing van het bord F45 naar F45b (doorlopende straat) in de provincie Oost-Vlaanderen. De kaart is een overzicht van de provincie Oost-Vlaanderen met de aanpassing van het bord F45 naar F45b (doorlopende straat) in de provincie Oost-Vlaanderen. De kaart is een overzicht van de provincie Oost-Vlaanderen met de aanpassing van het bord F45 naar F45b (doorlopende straat) in de provincie Oost-Vlaanderen.

**Infopunt
PUBIEKE
RUIMTE**

Opgericht door:
Infopunt Publieke Ruimte (VIR vzw)
Gemeente Capenhoutstraat 1381
2000 Antwerpen-Berchem
Tel. 03 276 60 30
Fax. 03 276 60 30
contact@infopuntpublieke ruimte.be

2.4 Ledennetwerk

Het ledennetwerk van Infopunt Publieke Ruimte bestaat uit overheden, ondernemingen, non-profit organisaties, opleidings- en onderzoeksinstituten.

Samenwerking en dialoog tussen private en openbare sector, tussen lokale en bovenlokale overheden, tussen opdrachtgevers en ontwerpers, tussen gemeentebesturen en burgers is bepalend voor het succes van publieke ruimten. Al deze stakeholders ontmoeten elkaar in het uitgebreide ledennetwerk van Infopunt Publieke Ruimte. Afhankelijk van het soort organisatie, zijn er **drie soorten lidmaatschappen**.

2.4.1 Ambassadeurs Publieke Ruimte

Ambassadeurs Publieke Ruimte zijn bovenlokale overheden, overheidsinstellingen, beroepsfederaties en grote non-profitorganisaties voor wie kwaliteitsvolle publieke ruimten een belangrijke hefboom zijn om hun doelstellingen te realiseren.

Infopunt Publieke Ruimte heeft zeven ambassadeurs: Openbaar groen (VLAM), de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM), Ruimte Vlaanderen, Departement Leefmilieu, Natuur & Energie, het Agentschap Natuur en Bos, Febestral en Aquafin.

2.4.2 Lidmaatschap voor gemeenten

Lokale besturen met kwaliteitsvolle publieke ruimte en verkeersveiligheid bovenaan op de beleidsagenda zijn lid van Infopunt Publieke Ruimte. Daarmee geven zij aan hun inwoners het signaal dat ze werk maken van een kwaliteitsvolle en gezonde leefomgeving met verkeersveilige straten, natuur in de buurt, aantrekkelijke speelplekken, een vitale kern, ruimte voor detailhandel en horeca. Lidgemeenten ontvangen voor hun lidmaatschap heel wat voordelen terug o.a. meerdere abonnementen op het tijdschrift Publieke Ruimte, vijf exemplaren van het Praktijkboek, kortingen op vormingsmomenten, actiepakket Doorlopende Straten, enz.

In 2016 werden Mechelen, Tienen, Leuven en Sint-Katelijne-Waver lid van Infopunt Publieke Ruimte. Infopunt Publieke Ruimte telde op 31 december 2016 41 lidgemeenten.

2.4.3 Lidmaatschap Partner Publieke Ruimte

Publieke Ruimte Partners zijn ondernemingen en organisaties die de boodschap voor meer kwaliteit in de openbare ruimte ondersteunen en een partnerovereenkomst met Infopunt Publieke Ruimte afsluiten. In 2016 mocht Infopunt Publieke Ruimte 4 nieuwe Publieke Ruimte Partners verwelkomen, wat het totaal op 86 partners brengt.

Nieuwe partners in 2017:

Eco-oh!, Werchter Park, Spectrum advies en design, Tecno Art;

3 Octopusplan - scholenwerking

3.1 Stand van zaken

3.1.1 Leden

Octopusscholen

In 2016 werden ruim 1010 scholen Octopusschool. Alle leerkrachten en leerlingen van een Octopusschool hebben toegang tot het digitale leerplatform www.octopusverkeersland.be. Ondertussen zijn er reeds 3670 klassen toegevoegd aan dit platform (cijfers via adminfunctie platform).

Scholen die lid werden van het Octopusplan kregen:

- Campagnemateriaal voor de STRAPDAG, de FLITS-campagne en PARKOUR-campagne
- Toegang tot het digitale leerplatform Octopus Verkeersl@nd voor alle leerkrachten én leerlingen
- Een Octopuslabel om aan de schoolpoort op te hangen of een sticker voor het nieuwe schooljaar
- Kortingen op materialen en activiteiten (FLITS-hesjes, gadgets, verkeersshow, edm.)

Gemeenten

64 gemeenten ondersteunden in 2016 de Octopusscholen financieel voor hun betrokkenheid binnen het Octopusplan. Een aantal gemeenten worden door het octopusteam actief ondersteund in hun samenwerking met scholen: opmaak schoolvervoerplannen, opmaak schoolroutekaarten, begeleiding vergaderingen, edm.

Flitsteams

Tijdens de FLITS-campagne belooft het Octopusplan kinderen die al stappend of trappend naar school komen én met aandacht voor de zichtbaarheid. Hiervoor werd een oproep gelanceerd om als FLITSteam op een strategische plaats te gaan staan waar veel schoolgaande kinderen passeren, niet aan een schoolpoort. 35 teams gingen op stap tijdens +/- 100 actiemomenten.

3.1.2 Nieuwsbrief

In 2016 verschenen 14 Octopusniewsbrieven. Die worden uitgestuurd naar 18.000 mailadressen. Daarnaast is Octopus ook actief op de sociale media via Facebook (2500 volgers), Twitter, Youtube en Pinterest.

Op www.octopusverkeersland.be verschijnen alle Octopusactiviteiten zoals de Octopus Dreamtours, de aanwezigheid op congressen, beurzen, plaatsen en tijdstippen van de Flitsteams,

3.1.3 Huisstijl

In 2016 ontwikkelde het Octopusplan een volledig nieuwe huisstijl. Doorheen de jaren werden heel wat activiteiten ontwikkeld met elke een eigen stijl. Hierdoor was er stilaan nood om structuur te brengen en alle activiteiten op elkaar af te stemmen middels een nieuwe huisstijl. In de nieuwe structuur vinden we onderstaande onderdelen terug:

Ook de campagnes en de activiteiten kregen een nieuwe huisstijl.

3.1.4 Helpdesk

De helpdesk wordt dagelijks zowel telefonisch (03/270 06 30) als via het algemeen mailadres (info@octopusplan.be) gecontacteerd.

3.2 Samenwerkingsverbanden

Het Octopusplan maakte ook in 2016 voorwerp uit van een partnership tussen Voetgangersbeweging vzw, VPI vzw en REM!21 bvba. Daarnaast werd er gebruik gemaakt van de diensten van heel wat externe toeleveranciers.

In 2016 werkte het Octopus-team verder samen met de volgende partijen:

- Wolters-Mabeg (straatmeubilair, overkappingen,...)
- Abimo/Pelckmans Uitgeverij (verspreiding educatieve materialen)
- Komimo vzw – Netwerk Duurzame Mobiliteit (participatie Week van de Mobiliteit)
- Levende Muziek – Octopus Verkeersshow, straplied
- SUEZ – samenwerking Octopus Dreamtour
- Ketnet (redactionele aandacht m.b.t. de STRAPDAG)
- Samenwerking DETO (Brantano) om de campagne Parkour 2016 te ontwikkelen
- Samenwerking in Wallonië met Eco-mobile voor de uitwerking van À Pied À Velo en www.planoctopus.be

3.3 Nieuwe realisaties

3.3.1 Schoolstraatbrochure

De stagiaire Florus Meert kreeg als opdracht om een schoolstraatbrochure samen te stellen. In deze brochure vinden zowel scholen als gemeenten de nodige informatie om van start te gaan met een 'schoolstraat'.

Zoals

- Wat is een schoolstraat?
- Waarom een schoolstraat inrichten?
- Tools en aandachtspunten voor het inrichten van een schoolstraat
- ...

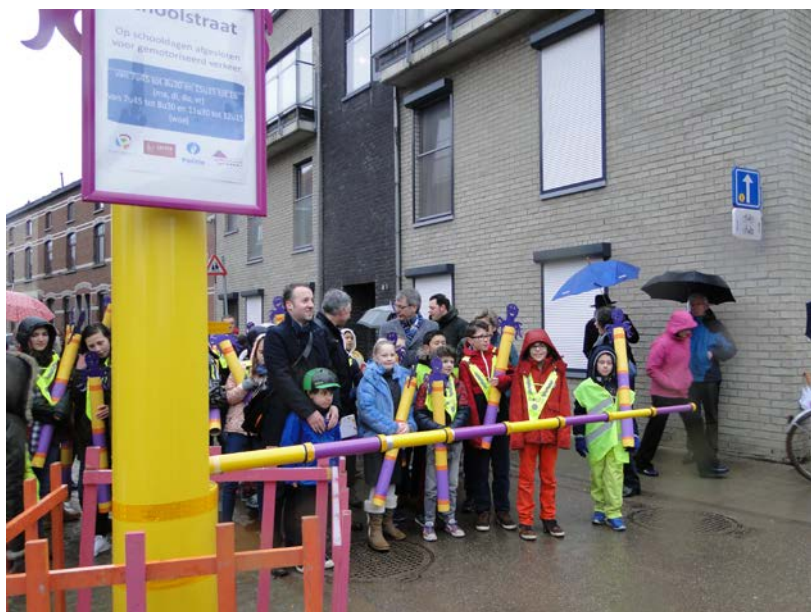
3.3.2 Octopuspaal met bareel

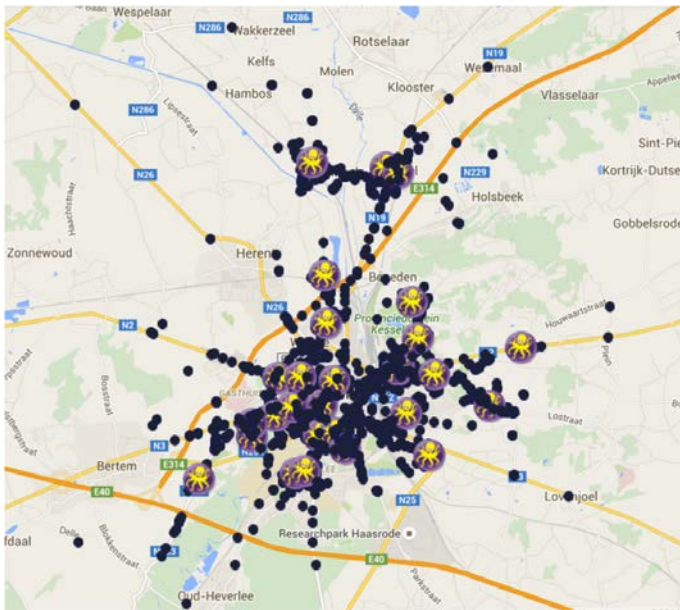
Op 4 maart 2016 werd de eerste Octopusstraat voorgesteld met de Octopuspaal 2.0 waarbij een uitschuifbare slagboom de straat kan afsluiten bij het begin en einde van een schooldag.

De eerste Octopusstraat is gerealiseerd in de Sint-Jansenijsstraat ter hoogte van basisschool Paridaens. De straat voor de schoolpoort wordt een schoolstraat met een inrijverbod voor alle gemotoriseerd verkeer.

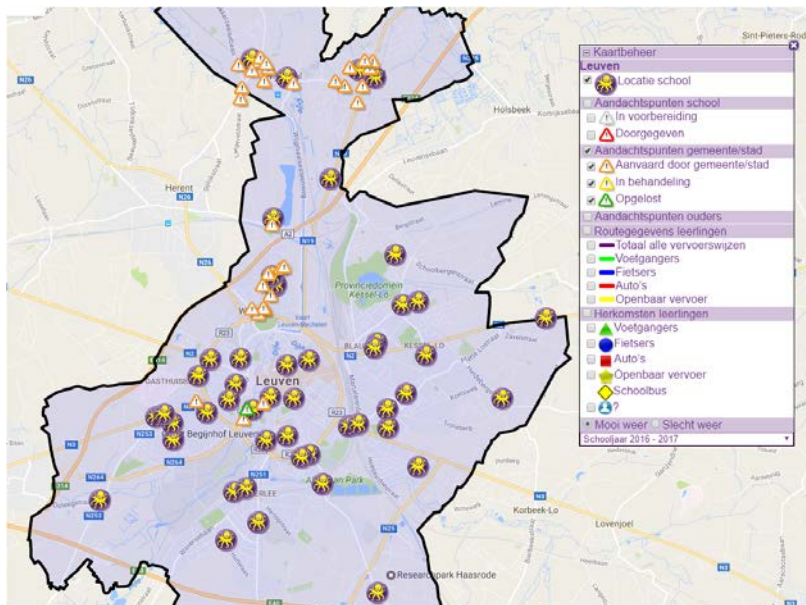
Twee vliegen in één klap:

- De straat is enkel toegankelijk voor fietsers en voetgangers
- Iedereen ziet dat men zich in een schoolomgeving bevindt.

In een vervolgetraject zullen de plaatselijke overheden de kans krijgen om unieke aandachtspunten te bundelen en maatregelen hier aan toe te voegen.

Voor Wallonië is er van start gegaan met www.planoctopus.be. Dus Waalse scholen/gemeenten kunnen via deze toepassing een schoolvervoerplan opstarten. Concreet is de provincie Waals Brabant het pilootproject. Dit alles gebeurt in samenwerking met www.eco-mobile.be.

3.4.3 Begeleiding gemeenten

In gemeenten waar reeds langer wordt samengewerkt wordt op regelmatige basis samengekomen met het Octopusplan: Beveren, Bornem, Kruishoutem, Laarne, Landen, Lede, Sint-Gillis-Waas,... Het Octopusplan werkt met deze gemeenten structureel samen (uitwerking campagnes, persmomenten, ondersteuning via materialen, verkeersshow, enz.) Er blijft een duidelijke vraag van de gemeenten naar begeleiding in hun samenwerking met de scholen.

Ook in 2016 werden voor een aantal gemeenten schoolvervoerplannen opgesteld via www.octopusplan.be. De scholen maakten daarvoor gebruik van onze online kaarttoepassing en konden een beroep doen op de helpdesk voor ondersteuning. Een aantal scholen werken zelfstandig aan dit plan.

Er is een toenemende vraag waar te nemen van gemeentebesturen voor begeleiding in hun samenwerking met de scholen.

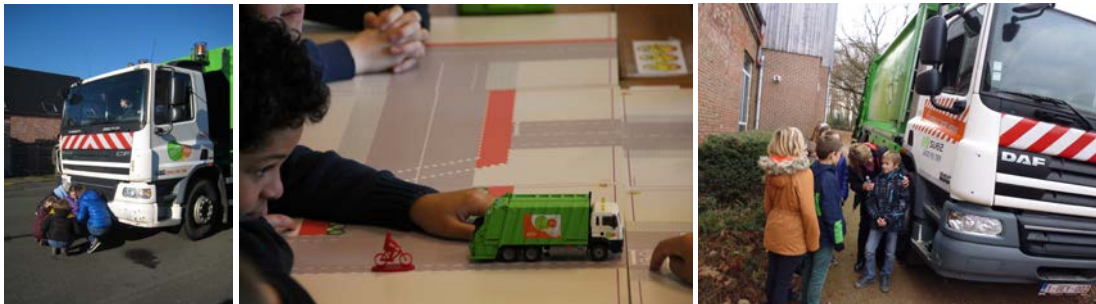
In 2016 werd in Vlaams-Brabant van start gegaan met een samenwerking met verschillende scholen voor de digitale toepassing van www.planoctopus.be.

3.4.4 Octopus Dreamtour

De Octopus Dreamtour is een vaste waarde binnen de gehele werking van het Octopusplan. Dit verloopt in samenwerking met SUEZ. Het Octopusteam gaat met 1 of 2 medewerkers vergezeld van een chauffeur en vrachtwagen van SUEZ naar verschillende scholen in gans Vlaanderen voor een les rond de dode hoek en andere verkeerssituaties.

Ook in Wallonië werd de Octopus Dreamtour verdergezet.

In totaal werden er een 30-tal Octopus Dreamtours georganiseerd waarbij ongeveer 63 sessies doorgingen en bijna 1000 leerlingen werden bereikt.

3.4.5 Octopus Verkeersshow ft. Levende Muziek

De Octopus Verkeersshow is er sinds 2013 in samenwerking met Levende Muziek. Het is een interactieve show over verkeer waarbij er verkeersliedjes worden afgewisseld door humoristische sketches op kindermaat. Er is een show voor de kleuters en één voor de lagere show.

In 2016 mochten vier Vlaamse scholen de Octopus Verkeersshow verwelkomen. In Sint-Gillis-Waas en Kruishoutem werd een Octopus Verkeersconcert voor alle scholen binnen de gemeente georganiseerd.

3.4.6 Digitaal leerplatform Octopus Verkeersl@nd

Sinds 2016 wordt heel wat informatie gecommuniceerd via www.octopusverkeersland.be zoals over het lidmaatschap Octopusschool, Strapdag, Flits en Parkour.

Het Octopusteam wil verder inzetten op dit platform.

3.4.7 Strapdag/Apiedavelo

De STRAPDAG vond in 2016 plaats op vrijdag 16 september = 10^e editie voor Vlaanderen!!
De STRAPDAG is een vaste waarde in meer dan 1000 scholen en staat zeker op hun jaarlijkse schoolkalender.

De STRAPDAG kadert binnen de Week van de Mobiliteit die jaarlijks plaatsvindt van 16 september tot 22 september. De campagne maakt sinds 2014 onderdeel uit van het lidmaatschap als Octopusschool. In totaal straptten meer dan 300.000 kinderen uit 1030 Vlaamse basisscholen naar school. Het Octopusplan werkte leuke activiteiten uit binnen het thema 'Strappen doen we elke dag'. Via www.octopusverkeersland.be kregen scholen heel wat informatie om van de Strapdag een leuke dag te maken.

De STRAPDAG mag rekenen op de steun van een aantal partners zoals Vlaamse overheid, Komimo (Netwerk Duurzame Mobiliteit) en de NMBS. Naast deze traditionele partners ondersteunen ook Suez, Abimo/Pelckmans en Ketnet de STRAPDAG. Er werd ook een samenwerking met DETO opgestart die prijzen (turnpantoffels) ter beschikking stelden voor de strapwedstrijd.

Ketnet, elke dag tijdens de Week van de Mobiliteit aandacht voor de STRAPDAG

A pied, à vélo

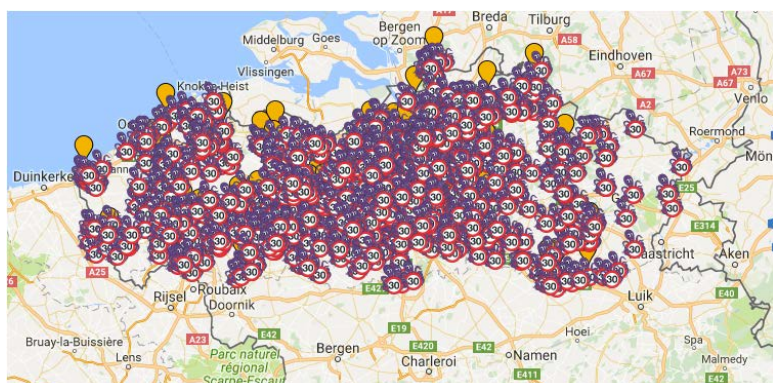

In 2016 vond in Wallonië voor de vierde keer de campagne 'A pied, à vélo' plaats. Ongeveer 170 scholen deden mee. De scholen in Waals-Brabant worden sinds 2014 ondersteund door de provincie. Voor het eerst werden ook de gemeenten gevraagd de scholen te ondersteunen. In totaal gingen 15 Waalse gemeenten in op deze vraag. Asbl (vzw) Eco-Mobile coördineert de campagne en is het eerste aanspreekpunt in Wallonië.

Wedstrijd STRAPDAG

Jaarlijks wordt er een bijhorende wedstrijd georganiseerd om enerzijds de deelnemers extra te motiveren en anderzijds de **aandacht voor de STRAPDAG te verlengen**. De wedstrijd bestaat uit het indienen van een reportage met foto's of een filmpje van de eigen 'STRAPDAG'. Scholen (maar ook individuen) kunnen hun foto's of filmpje uploaden. Voor de eerste maal gebeurde dit in 2016 via facebook. Zowel inzendingen met een hoog aantal stemmen als creatieve inzendingen vielen inde prijzen. We ontvingen 180 creatieve inzendingen. 54 scholen ontvingen een mooie prijs zoals een Octopus Dreamtour, Djembe workshop, educatief boekenpakket, B dagtrips, Octopus handpoppen, liedjesboeken en fluohesjes.

De Ark in Oekene kaapte de hoofdprijs weg, namelijk een octopus Verkeershow.

Persvoorstelling

Een persmoment werd georganiseerd in samenwerking met het Netwerk Duurzame Mobiliteit. De persvoorstelling van de STRAPDAG ging door op vrijdag 16 september in de basisschool Trip Trap in Dilbeek. De leerlingen van De Klimop kwamen te voet naar de Trip Trap waar ze werden opgewacht door minister Weyts. In aanwezigheid van de pers toonden de kinderen hun zang-en danstalent op de tonen van het nieuwe STRAPLIED. Na de officiële toespraken konden de kinderen genieten van een mooie show van Levende Muziek. Er was heel wat persaandacht wat resulteerde in een mooi en lijvig persoverzicht.

De FLITS-campagne is de hedendaagse versie van de fluo-spaaractie van het Octopusplan die reeds sinds 2008 loopt in heel wat scholen. Het dragen van fluo heeft pas zin als kinderen effectief strappen. We stellen vast dat in de winterperiode gemiddeld slechts 25% van de kinderen dit doet. Het aantal autoverplaatsingen verdubbelt. Naast het aandacht hebben voor zichtbaarheid, focust FLITS ook op andere verkeersthema's. Het stimuleren van kinderen om ook in de wintermaanden te voet of met de fiets te komen staat bovenaan op de agenda. De campagne loopt jaarlijks tussen de herfst – en krokusvakantie. De FLITS-campagne is een onderdeel van het Octopusschoollidmaatschap. Leden ontvangen een kant-en-klaar materialenpakket met affiches, posters, spaarkaarten en stickers.

De FLITS-campagne kwam zelfs in beeld op het VTM-journaal van 7/11/2017.

3.4.9 Parkour

Vanaf het schooljaar 2015-2016 omvat het lidmaatschap Octopusschool naast de STRAPDAG in september, FLITS in het najaar nu ook een nieuwe voorjaarscampagne PARKOUR. Deze vond voor de eerste maal plaats in mei 2016. De eerste bouwstenen werden in 2015 gelegd dankzij een samenwerking tussen het Octopusplan en DETO (Brantano). De campagne heeft tot doel om scholen en kinderen meer buiten te laten bewegen, in de schoolomgeving. Naast de klassikale basisoefeningen zal er voor het eerst 'huiswerk' gegeven worden door de turnleerkracht. Zo worden de ouders ook gestimuleerd om samen thuis met hun kind buiten te bewegen. Voor gemeenten is het een opportuniteit om meer kindvriendelijke plekken in de schoolomgeving te creëren die bovendien beweging stimuleren.

Ook hier was een video- en fotowedstrijd aan verbonden met als hoofdprijs een initiatie PARKOUR van Nico Vanhole, bekend van HELDEN van Ketnet).

3.4.10 Beurzen

Het Octopusplan was aanwezig op:

- Congres Verkeersveiligheid op 22/03/2016 in Antwerpen
- Verkeersmarkt in Brugge op 4/10/2016

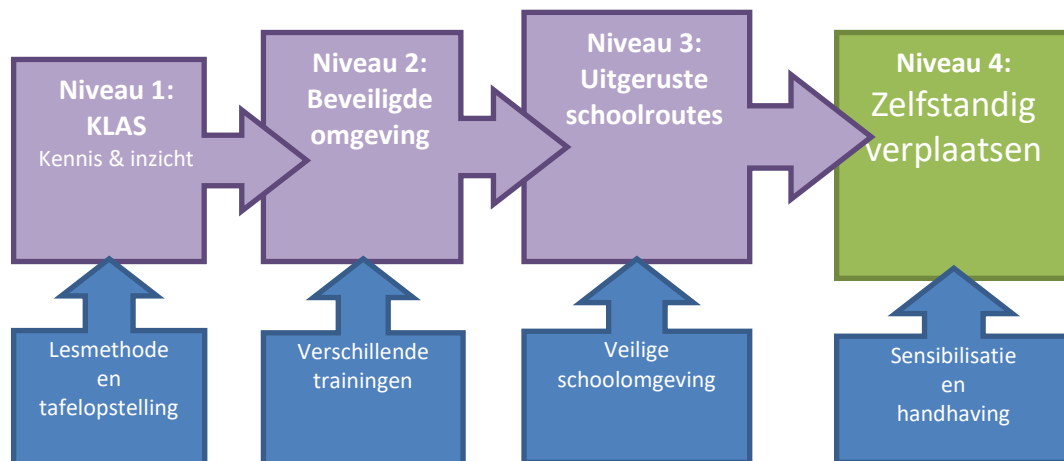

- VCOV-onderwijsbeurs op 4/10/2016 in Kortrijk
- Dag van de Mobiliteitsprofessional op 4/10/2016 in Sint-Niklaas

Het Octopusteam was ook op enkele andere informatie- en kennismomenten aanwezig.

3.4.11 Octopus Verkeersland - VPI

De lesmethode Octopus Verkeersland werd overgedragen aan het VPI vzw (Verkeerkeerspedagogisch Instituut vzw). Het is de bedoeling dat het VPI wordt uitgebouwd tot een onafhankelijk opleidingsinstituut waarbij gezicht wordt naar eigen financieringsbronnen. Om deze structuur op te bouwen is het nodig dat vanuit de Voetgangersbeweging het Octopus Verkeersland verder wordt uitgewerkt. Dit gebeurt volgens een concept waarbij zowel theoretische als praktijkgerichte opleiding aan bod komen.

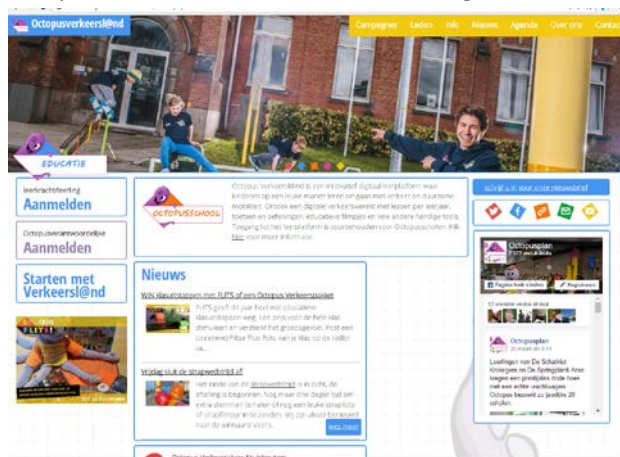

In 2013 was er een samenwerking met de Karel De Grote-Hogeschool (KDG) (richting multimedia en communicatietechnologie) om een digitaal leerplatform “Octopusverkeersland.be” te maken. Deze samenwerking had tot doel om in een soort ‘proeftuin’ de mogelijkheden te onderzoeken, maar tevens tot concrete invulling te komen van een bruikbaar systeem.

Als resultaat werden een aantal Octopus-games ontwikkeld, werden heel wat educatieve Octopus-filmpjes gemaakt en werden een aantal mogelijke platformen gebouwd.

Dit platform werd in het voorjaar en de zomer 2014 afgewerkt via een stageproject. Het platform werd in oktober 2015 gelanceerd.

Het platform werd in 2016 verder aangevuld met informatie over de verschillende campagnes.

3.4.12 Dynacity

(BRON: VIM) Efficiënte verplaatsingen binnen de stad zijn niet altijd evident. Verschillende verkeersstromen van auto's, motors, fietsers, openbaar vervoer en voetgangers lijken kriskras door elkaar te lopen. Momenteel worden delen van deze stromen in goede banen geleid met verkeerssturende systemen zoals bijvoorbeeld verkeersregelaars, informatieborden en parkeergeleiding. Ook voor deelfietssystemen en het openbaar vervoer kunnen dergelijke technieken ingezet worden.

Echter, meestal staan deze verschillende systemen niet in verbinding met elkaar. Een integraal verkeersmanagement dat inspeelt op alle modi is dus niet mogelijk. Ook zijn er stadsdelen waarover weinig verkeersinformatie voorhanden is. En last but not least: kan er met alle beschikbare informatie wel aan integraal dynamisch verkeersmanagement gedaan worden? Welke informatie ontbreekt nog? En hoe dient integraal stedelijk verkeers- en mobiliteitsmanagement aangepakt te worden?

Binnen het project DYNacity onderzoekt het VIM, vanuit het standpunt van de eindgebruiker, wat het informatie- en mobiliteitsaanbod binnen een stad moet omvatten om stedelijk dynamisch mobiliteitsmanagement als nuttig en wenselijk te kunnen ervaren.

De Stad Gent zal als testzone fungeren. Sinds 2015 was er een testgroep van een 100-tal personen aan de slag om gedurende één jaar verschillende mobiliteitsscenario's te testen, gebaseerd op informatie uit de verschillende Gentse verkeerssystemen en uit innovatieve verkeersinformatiebronnen. Uit een bevraging van deze groep zal blijken welke informatie een dynamisch stadsmobiliteitsmanagementsysteem moet omvatten en welke mobiliteitsscenario's kunnen werken. Voor het opmaken van de testscenario's stelt het onderzoeksteam een Vlaamse versie van de 'Gebiedsgericht Benutten'-aanpak van Rijkswaterstaat (Nederland) samen, met als extra focus 'stadsregio en multimodaliteit'.

Het resultaat van het project is een roadmap naar toekomstig dynamische stadsmobiliteitsbeheer: benodigde basisinfrastructuren, informatiebronnen, aanpak en werkbare scenario's. De eindconferentie van Dynacity vond eind 2016 plaats.

Octopusplan werkt mee aan dit project in het kader van woon-schoolroutes om het perspectief en de mobiliteitsbehoeften van studenten beter te kunnen inschatten.